

Emily St. John Mandel

Aria voor een verleden

Er was iets met de tanks op de Londense luchthaven Heathrow waardoor ik van gedachten veranderde. Voordat die stelling namen, in de tijden van onschuld, toen met beveiliging nog gewoon mannen met machinepistolen werden bedoeld, kon een reisboek wollig, onnozel, vertrouwd of zorgvuldig tot stand gekomen zijn, en deed er amper toe. Daarna kreeg elke bestemming plotseling de gloed van het hellevuur, elke reis een element van uitermate ongewenste spanning. Zien te ontkomen was een op zichzelf staand probleem geworden. Een reisboek zonder gevaar – voor het lichaam, de ziel of de toekomst – is volstrekt uit de tijd.

[...] Er is momenteel behoefte aan iets met meer power: aan een reisboek dat je kunt lezen terwijl je deze nieuwe, alarmerende wereld verkent.

Michael Pye

The New York Times, 1 juni 2003

In een kantoor aan de schitterende, scherpe rand van New York, in een glazen wolkenkrabber, zat Alexandra Broden naar een telefoongesprek te luisteren. De opname duurde hooguit tien seconden, maar ze luisterde er vijf of zes keer naar alvorens haar koptelefoon af te zetten. Het was half zes in de middag en ze was al sinds zeven uur die ochtend aan het werk. Ze deed even haar ogen dicht, drukte haar vingertoppen tegen haar voorhoofd en realiseerde zich dat ze het gesprek nog steeds in gedachten kon horen.

De opname begon met een *klik*: het geluid van een vrouw die haar telefoon opnam, die sinds de dag vóór het gesprek werd afgetapt. Een mannenstem: *Het is gebeurd*. Dan klinkt er een geluidje op de band – de vrouw haalt duidelijk hoorbaar adem – maar ze antwoordt alleen met: *Bedankt. We spreken elkaar snel weer*. Hij verbreekt de verbinding en drie seconden later hangt zij op.

De vrouw heet Aria Waker, en het telefoongesprek heeft twee weken daarvoor plaatsgevonden. Het inkomende gesprek was afkomstig van een Italiaanse mobiele telefoon, maar was verder niet te herleiden. Veertig minuten nadat het gesprek was binnengekomen was de politie in de woning van Aria, maar toen was ze al weg en ze is er nooit meer terug geweest.

Broden liep de gang in om koffie te halen, praatte een paar minuten met een collega over honkbal, ging terug naar haar kamer en zette de koptelefoon weer op. Ze luisterde nog één keer naar de bandopname en pakte toen de telefoon.

‘Is dat alles?’ vroeg ze toen de rechercheur opnam.

‘Dat is alles, Al.’

‘Noem me niet zo. En jij denkt dat ze het over Anton Waker hebben?’

‘Als je gezien had hoe zijn ouders eraan toe waren op de ochtend nadat dat telefoontje is gepleegd, zou je me die vraag niet stellen,’ zei de rechercheur.

‘Hoe loopt het onderzoek?’

‘Rampzalig. Niemand weet iets. Niemand weet zelfs maar hoe het dode meisje met haar achternaam heet.’ De rechercheur zuchtte. ‘Het is in elk geval niet zo erg als die scheepscontainer van laatst,’ zei hij.

‘Ik moet zeker blij zijn dat er dit keer maar één meisje is doodgegaan. Oké, ik ga wel met de ouders praten.’

‘Dat heb ik twee weken geleden al geprobeerd. Dat levert niks op,’ zei de rechercheur, ‘maar ga vooral je gang.’

Onderweg naar de Williamsburg Bridge liet Broden de radio uit. Vanuit de auto belde ze haar dochter van zes. Tova was al thuis uit school en was met haar oppas koekjes aan het bakken. Ze wilde weten hoe laat haar moeder thuis zou zijn.

‘Voor je naar bed gaat,’ zei Broden.

Aan de overkant van de rivier reed ze Brooklyn in, en toen ze over de afrit naar beneden ging, naar de lager gelegen huizen, rezen de met grafitti ondergekalkte pakhuizen rondom haar op. Ze moest even rondrijden voor ze de winkel gevonden had: een oud bakstenen pakhuis op een hoek vlak bij de rivier, bijna onder de brug, met boven de deuren in verroeste letters WAKER TWEEDEHANDS BOUWMATERIALEN. Ze parkeerde de auto opzij van het gebouw en liep om naar de voorkant, waar een vrouw op de rand van het laadplatform zat. De vrouw keek uit over de rivier, met aan de overkant Manhattan. Toen Broden haar naam noemde, draaide ze langzaam haar hoofd om.

‘Miriam Waker?’

‘Ja,’ zei de vrouw.

‘Mevrouw Waker, ik ben Alexandra Broden. Ik werk bij het ministerie van Binnenlandse Zaken, bij de afdeling Diplomatieke Veiligheidsdienst.’ Broden liep de stalen trap naar het laadplatform op. Ze liet de vrouw snel haar insigne zien, maar de vrouw keek er niet naar. Haar blik dwaalde terug naar de rivier, die langzaam en grijs voorbij stroomde aan de andere kant van een braakliggend perceel aan de overkant van de straat. Ze had kringen onder haar ogen en haar gezicht zag bleek. ‘Het spijt me dat ik u lastigval,’ zei Broden, ‘maar ik wil het even met u over uw zoon hebben.’

‘We zaten hier altijd samen,’ zei Miriam.

‘Is hij thuis?’

‘Hij is op reis.’

‘Waarnaartoe?’

‘Naar een land ver weg,’ zei ze.

Broden stond even naar haar te kijken. ‘Is uw man hier, mevrouw Waker?’

‘Ja,’ zei ze.

Broden ging het pakhuis binnen.

‘Deze is bij Gibraltar uit zee gehaald.’ Samuel Waker was bezig een boegbeeld opnieuw te schilderen toen hij gestoord werd. Hij keek Broden uitdrukingsloos aan toen ze binnenkwam, maar leek er geen weerstand aan te kunnen bieden om haar toch even een rondleiding langs zijn collectie te geven. Het boegbeeld uit Gibraltar stelde een vrouw voor met een krachtig gezicht, die uit schuim oprees, met armen die in de plooiën van haar jurk verdwenen. Haar gewaad eindigde hoekig in een vreemd uitgesneden vorm, daar waar ze aan een schip bevestigd had gezeten. Een ander boegbeeld was voor de kust van Frankrijk uit zee gevist, maar daarvan was de hele linkerkant door de rotskust versplinterd. Weer een ander boegbeeld was bij Kaap de Goede Hoop van de rotsen gehaald,

en dat was het beeld dat Samuel Waker aan het restaureren was. Het boegbeeld van Kaap de Goede Hoop had vuurrood haar, en haar ogen waren van een verschrikkelijke en onontkoombare kleur blauw. In haar armen hield ze een reusachtige vis: een straatlengte van de dichtstbijzijnde rivier verwijderd opende het dier zijn bek naar de lucht.

‘Is dit boegbeeld vrij nieuw?’ Broden keek naar de fluorescerende schubben van de vis. ‘Het ziet er prachtig uit.’

‘Het is gerestaureerd,’ zei Samuel Waker. ‘Ik heb het al een keer eerder gehad; ik heb het nu van iemand teruggekocht.’ Hij pakte een palet, en terwijl hij doorpraatte werkte hij het haar van het boegbeeld verder bij. Zijn stem klonk eerbiedig. ‘Ik kan mijn geluk niet op, ik ben zo blij dat ik het weer terugheb. Misschien hou ik het nu wel zelf.’

‘Meneer Waker, ik wilde eigenlijk even met u over uw zoon praten.’

‘Ik weet niet precies waar hij uithangt. Hij is op reis, voor zover ik weet.’ De stem van Samuel Waker klonk rustig, maar de hand die het haar van het boegbeeld schilderde, beefde.

‘Waar is hij aan het reizen, meneer Waker?’

‘Het laatste wat ik erover gehoord heb is in Europa. Hij heeft geen contact met ons gezocht.’

‘En uw nichtje? Hebt u haar onlangs nog gesproken?’

‘Onlangs niet, nee.’

‘Meneer Waker,’ zei Broden, ‘afgelopen week is er een scheepscontainer in de haven bij Red Hook aangekomen. Daarin zaten vijftien meisjes die vanuit Oost-Europa het land binnen waren gesmokkeld, en een van hen is onderweg overleden. Ik vermoed dat uw zoon en uw nichtje iets met dat transport te maken hebben gehad.’

‘Daar weet ik niets van.’

‘Meneer Waker, is uw zoon dood?’

Antons vader deed er even het zwijgen toe. ‘Dat vind ik een be-

ledigende vraag,' zei hij eindelijk. 'Ik zeg net tegen u dat hij op reis is, en nu noemt u me een leugenaar.'

'Meneer Waker...'

'U moest maar eens gaan,' zei hij zacht. Hij keek haar niet aan; hij vulde een verweerd stuk van het haar van het boegbeeld met minuscule, nauwgezette penseelstreekjes. 'Ik geloof niet dat ik u iets te zeggen heb.'

Broden liep in het laatste daglicht naar buiten. Boven het eiland van Manhattan ging de zon onder en Miriam Waker vormde een schaduw op de rand van het laadplatform, in elkaar gezakt boven haar koffiebeker. Het was november en het was fris buiten, maar er steeg geen damp op van haar koffie; de koffie was al heel lang niet warm meer en ze had er nog veel langer geen slok meer van genomen. Broden ging naast haar zitten, maar Miriam Waker keek niet op.

'Mevrouw Waker,' zei Broden, 'ik weet dat er twee weken geleden een rechercheur is geweest die u vragen heeft gesteld over uw nichtje. Heeft zij sindsdien nog contact met u gezocht?'

'Nee.'

'En uw zoon? Hebt u Anton onlangs nog gesproken?'

'Nee.'

'Mevrouw Waker, ik ben bang dat er misschien iets met hem is gebeurd.'

'Ik weet niet waar Anton is.' Ze had haar blik neergeslagen naar haar koffiebeker en ze fluisterde nu bijna. 'Ik weet niet meer waar hij is.'

'Maar waar was hij dan voor het laatst?'

'Op het eiland Ischia,' zei Antons moeder.

Deel een

